

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT

Tên chuyên đề: CHĂM SÓC SỨC KHỎE VÀ ĐẢM BẢO AN TOÀN CHO TRẺ MẦM NON

Mã chuyên đề: 23090005

Thời gian thực hiện chuyên đề: 75 giờ; (Lý thuyết: 35 giờ; thực hành: 40 giờ)

Điều kiện tiên quyết: Không

A. VỊ TRÍ, TÍNH CHẤT CỦA CHUYÊN ĐỀ

I. Vị trí: Là chuyên đề thuộc nhóm các chuyên đề chính trong chương trình đào tạo thường xuyên, được bố trí học trong chuyên đề 1 của chương trình.

II. Tính chất

- Chuyên đề cung cấp cho người học những kiến thức cơ bản về cách chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ mầm non;

- Nội dung của chuyên đề được bố trí tích hợp giữa dạy lý thuyết và thực hành trong chương trình bồi dưỡng.

B. MỤC TIÊU CỦA CHUYÊN ĐỀ

I. Kiến thức:

1. Trình bày được một số đặc điểm của cơ thể trẻ và giải thích được mối liên hệ giữa các đặc điểm này với việc chăm sóc sức khỏe và bảo đảm an toàn cho trẻ mầm non.

2. Vận dụng được các biện pháp chăm sóc, bảo vệ cơ thể trẻ; biết cách phòng chống ngộ độc thực phẩm, chế biến món ăn phù hợp với độ tuổi và xử lý một số bệnh, tai nạn thường gặp ở trẻ mầm non.

II. Kỹ năng:

1. Phân tích được các điều kiện môi trường thuận lợi cho bệnh phát triển từ đó giải thích được các biện pháp phòng bệnh cho trẻ.

2. Thực hành thành thạo một số kỹ năng phát hiện sớm và chăm sóc trẻ ốm; cách phòng chống và xử lý một số tai nạn thường gặp ở trường mầm non.

3. Thực hành thành thạo xây dựng khẩu phần ăn cho trẻ theo từng độ tuổi; cách chăm sóc bữa ăn và giấc ngủ cho trẻ; vệ sinh cá nhân, vệ sinh môi trường trong và ngoài nhóm, lớp mầm non.

III. Năng lực tự chủ và trách nhiệm:

Tích cực học tập và sẵn sàng, chủ động áp dụng những kiến thức của môn học vào phòng bệnh và đảm bảo an toàn cho trẻ ở trường mầm non. Vận dụng tích cực vào thực tế cuộc sống.

C. NỘI DUNG

NỘI DUNG TỔNG QUÁT VÀ PHÂN BỐ THỜI GIAN

Số TT	Tên chương, mục trong chuyên đề	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	<p>Chương 1: Những vấn đề chung</p> <p>1. Vai trò môn học và một số khái niệm về bệnh học</p> <p>1.1. Vai trò của môn bệnh học trẻ em</p> <p>1.2. Khái niệm về bệnh trẻ em</p> <p>1.3. Khái niệm về phòng bệnh trẻ em</p> <p>2. Đặc điểm bệnh lý trẻ em qua các thời kỳ phát triển</p> <p>2.1. Thời kỳ phát triển trong tử cung</p> <p>2.2. Thời kỳ bú mẹ</p> <p>2.3. Thời kỳ sơ sinh</p> <p>2.4. Thời kỳ răng sữa</p> <p>2.5. Thời kỳ niên thiếu</p> <p>2.6. Thời kỳ dậy thì</p> <p>3. Tình hình bệnh tật và tử vong ở trẻ em</p>	10	10		

Số TT	Tên chương, mục trong chuyên đề	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
	<p>3.1. Tình hình mắc bệnh trẻ em trong những năm gần đây.</p> <p>3.2. Tình hình khuyết tật của trẻ em gần đây</p> <p>3.3. Tình hình tử vong của trẻ em</p> <p>4. Chăm sóc sức khoẻ ban đầu cho trẻ em</p> <p>4.1. Định nghĩa về sức khoẻ</p> <p>4.2. Sự cấp thiết chăm sóc sức khoẻ ban đầu cho trẻ em</p> <p>4.3. Nội dung chính của chương trình GOBIFFF</p>				
2	<p>Chương 2: Các bệnh thường gặp ở trẻ em</p> <p>1. Các bệnh liên quan đến dinh dưỡng</p> <p>1.1. Bệnh do thiếu dinh dưỡng</p> <p>1.2. Hiện tượng tăng cân quá mức</p> <p>2. Bệnh thuộc hệ tiêu hoá</p> <p>2.1. Bệnh tiêu chảy cấp</p> <p>2.2. Bệnh giun ở trẻ em</p> <p>3. Bệnh thuộc hệ hô hấp</p> <p>3.1. Nhiễm khuẩn hô hấp cấp tính.</p> <p>3.2. Các bệnh nhiễm khuẩn hô hấp cấp tính thường gặp</p> <p>4. Bệnh thuộc hệ tiết niệu</p>	10	10		

Số TT	Tên chương, mục trong chuyên đề	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
	4.1. Bệnh nhiễm khuẩn đường tiết niệu 4.2. Bệnh viêm cầu thận cấp				
3	Chương 3: Phòng và sơ cứu một số bệnh thường gặp ở trẻ em 1. Tủ thuốc và cách sử dụng tủ thuốc cho trẻ 2. Đề phòng và sơ cứu ban đầu một số bệnh thường gặp 3. Một số kỹ năng phát hiện sớm và chăm sóc trẻ ốm	15	5	10	
4	Chương 4: Bảo đảm an toàn và phòng tránh một số tai nạn thường gặp 1. Mục tiêu 2. Một số tai nạn thương tích có thể xảy ra với trẻ 3. Cách phòng tránh và xử trí ban đầu một số tai nạn thương tích	20	5	15	

Số TT	Tên chương, mục trong chuyên đề	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
5	Chương 5: Chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ MN 1. Mục tiêu 2. Nội dung 3. Hình thức 4. Một số hoạt động cụ thể 5. Một số lưu ý trong chăm sóc trẻ khuyết tật	20	5	15	
	Cộng	75	35	40	

NỘI DUNG CHI TIẾT

CHƯƠNG 1: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

(Thời gian: 10 giờ)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Trình bày được một số kiến thức về bệnh, phòng bệnh trẻ em;
- Phân tích được sự tăng trưởng về thể chất và phát triển tâm vận động ở trẻ em, đặc điểm bệnh lí ở trẻ em qua các thời kì phát triển;
- Mô tả được tình hình bệnh tật và tử vong ở trẻ em và công tác chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ.

2. Kỹ năng

- Kỹ năng thảo luận, làm việc nhóm và điều khiển hoạt động nhóm;
- Vận dụng tốt chương trình GOBIFFF vào chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ.

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Có ý thức bảo vệ trẻ em, giáo dục trẻ em bằng phương pháp tốt nhất;
- Vận dụng kiến thức đã học vào chăm sóc trẻ em khi ra trường.

II. NỘI DUNG

1. Vai trò môn học và một số khái niệm về bệnh học

1.1. Vai trò của môn bệnh học trẻ em

1.2. Khái niệm về bệnh trẻ em

1.3. Khái niệm về phòng bệnh trẻ em

2. Đặc điểm bệnh lý trẻ em qua các thời kỳ phát triển

2.1. Thời kỳ phát triển trong tử cung

2.2. Thời kỳ sơ sinh

2.3. Thời kỳ răng sữa

2.4. Thời kỳ niên thiếu

2.5. Thời kỳ dậy thì

3. Tình hình bệnh tật và tử vong ở trẻ em

3.1. Tình hình mắc bệnh trẻ em trong những năm gần đây

3.2. Tình hình khuyết tật của trẻ em gần đây

3.3. Tình hình tử vong của trẻ em

4. Chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ em

4.1. Định nghĩa về sức khỏe

4.2. Sự cấp thiết chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ em

4.3. Nội dung chính của chương trình GOBIFFF

CHƯƠNG 2: CÁC BỆNH THƯỜNG GẶP Ở TRẺ EM

(Thời gian: 10 giờ)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Trình bày được một số kiến thức về một số bệnh thường gặp và cơ chế phòng các bệnh này;

- Mô tả được cách chăm sóc trẻ khi trẻ mắc các bệnh về dinh dưỡng, tiêu hoá, hô hấp, tiết niệu.

2. Kỹ năng

- Kỹ năng thảo luận, làm việc nhóm và điều khiển hoạt động nhóm;
- Thực hành thành thạo kỹ năng chăm sóc trẻ khi bị bệnh;

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Có ý thức bảo vệ trẻ em, giáo dục trẻ em bằng phương pháp tốt nhất.
- Vận dụng kiến thức đã học vào chăm sóc trẻ em khi ra trường.

II. NỘI DUNG

1. Các bệnh liên quan đến dinh dưỡng

1.1. Bệnh do thiếu dinh dưỡng

1.2. Hiện tượng tăng cân quá mức

2. Bệnh thuộc hệ tiêu hoá

2.1. Bệnh tiêu chảy cấp

2.2. Bệnh giun ở trẻ em

3. Bệnh thuộc hệ hô hấp

3.1. Nhiễm khuẩn hô hấp cấp tính.

3.2. Các bệnh nhiễm khuẩn hô hấp cấp tính thường gặp

4. Bệnh thuộc hệ tiết niệu

4.1. Bệnh nhiễm khuẩn đường tiết niệu

4.2. Bệnh viêm cầu thận cấp

CHƯƠNG 3: PHÒNG VÀ SƠ CỨU MỘT SỐ BỆNH THƯỜNG GẶP Ở TE

(Thời gian: 15 giờ)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Trình bày được một số kiến thức về thuốc, cách sử dụng thuốc, tử thuốc ở trường mầm non, phòng và sơ cứu ban đầu một số bệnh thường gặp;

- Mô tả được cách chăm sóc trẻ khi trẻ ốm

2. Kỹ năng

- Thực hành thành thạo kỹ năng thảo luận, làm việc nhóm và điều khiển hoạt động nhóm;

- Thực hành thành thạo kỹ năng phát hiện và chăm sóc trẻ khi bị bệnh;

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Có ý thức bảo vệ trẻ em, giáo dục trẻ em bằng phương pháp tốt nhất;

- Vận dụng kiến thức đã học vào chăm sóc trẻ em khi ra trường.

II. NỘI DUNG

1. Tủ thuốc và cách sử dụng tủ thuốc cho trẻ

2. Đề phòng và sơ cứu ban đầu một số bệnh thường gặp

3. Một số kỹ năng phát hiện sớm và chăm sóc trẻ ốm

4. Bài thực hành 1: Cách sử dụng thuốc và chăm sóc trẻ ốm

CHƯƠNG 4: BẢO ĐẢM AN TOÀN VÀ PHÒNG TRÁNH MỘT SỐ TAI NẠN THƯỜNG GẶP

(Thời gian: 20 giờ)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Trình bày được một số kiến thức về một số tai nạn thường gặp và cách phòng tránh các tai nạn này ở trẻ;

- Mô tả được cách sơ cứu ban đầu khi trẻ bị một số tai nạn thường gặp trong nhà trường.

2. Kỹ năng

- Thực hành thành thạo kỹ năng thảo luận, làm việc nhóm và điều khiển hoạt động nhóm

- Thực hành thành thạo kỹ năng chăm sóc trẻ khi bị tai nạn

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Có ý thức bảo vệ trẻ em, giáo dục trẻ em bằng phương pháp tốt nhất.

- Vận dụng kiến thức đã học vào chăm sóc trẻ em khi ra trường.

II. NỘI DUNG

1. Mục tiêu

2. Một số tai nạn thương tích có thể xảy ra với trẻ

3. Cách phòng tránh và xử trí ban đầu một số tai nạn thương tích

4. Bài thực hành 2: Tập sơ cứu ban đầu khi trẻ bị chảy máu, gãy xương và hóc dị vật đường thở.

CHƯƠNG 5: CHĂM SÓC SỨC KHỎE VÀ ĐẢM BẢO AN TOÀN CHO TRẺ MẦM NON

(Thời gian: 20 giờ)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Trình bày được một số kiến thức về chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ ở trường và ở nhà;

- Phân tích được các nội dung và hình thức tổ chức các hoạt động bảo đảm an toàn cho trẻ tại lớp học;

2. Kỹ năng

- Thực hành thành thạo xây dựng khẩu phần ăn cho trẻ theo từng độ tuổi; cách chăm sóc bữa ăn và giấc ngủ cho trẻ; vệ sinh cá nhân, vệ sinh môi trường trong và ngoài nhóm, lớp mầm non.

- Vận dụng kiến thức để giảng dạy các nội dung có liên quan đến phòng và đảm bảo an toàn cho trẻ.

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm

- Có ý thức bảo vệ trẻ em, giáo dục trẻ em bằng phương pháp tốt nhất;

- Vận dụng kiến thức đã học vào chăm sóc trẻ em khi ra trường.

II. NỘI DUNG

1. Mục tiêu

2. Nội dung

3. Hình thức

4. Một số hoạt động cụ thể

5. Một số lưu ý trong chăm sóc trẻ khuyết tật

6. Bài thực hành 3: Soạn giáo án và giảng dạy một số hoạt động có lồng ghép nội dung giáo dục phòng bệnh và đảm bảo an toàn cho trẻ

D. ĐIỀU KIỆN THỰC HIỆN

I. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: Phòng thực hành GDMN

II. Trang thiết bị máy móc: máy tính, ti vi...

III. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: phấn, bảng, bút, sách...

Trần Thị Phượng. Giáo trình chăm sóc sức khỏe và đảm bảo an toàn cho trẻ mầm non. Kon Tum: Trường CĐCD Kon Tum; 2021.

IV. Các điều kiện khác

E. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

I. Nội dung

1. Kiến thức: Đánh giá kết quả học tập phải bám sát vào mục tiêu của chương. Chú ý các nội dung sau: Tình hình bệnh tật và tử vong ở trẻ em, Tình hình mắc bệnh trẻ em trong những năm gần đây, Tình hình khuyết tật của trẻ em gần đây, tình hình tử vong của trẻ em, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho trẻ em. Các bệnh liên quan đến tiêu hoá, hô hấp, dinh dưỡng. Các bệnh truyền nhiễm ở trẻ, một số tai nạn thường gặp và cách phòng tránh, lồng ghép giáo dục phòng bệnh cho trẻ.

2. Kỹ năng: Thông qua các kỹ năng thảo luận, phát biểu xây dựng bài trên lớp và thiết kế các bài báo cáo, thực hiện các nội dung thực hành.

3. Năng lực tự chủ và trách nhiệm: Kết hợp với việc nghiên cứu lý thuyết, thực hành để hiểu và giải thích triệu chứng, cơ chế sinh bệnh cách phòng bệnh ở trẻ em từ đó vận dụng và trong quá trình giảng dạy và giáo dục cho phù hợp, đồng thời nâng cao tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm khi làm việc ở các trường mầm non.

II. Phương pháp đánh giá

- Kết thúc chuyên đề trong chương trình bồi dưỡng này sẽ có một bài kiểm tra chuyên đề, đánh giá theo kết quả học tập ở đầu ra. Hình thức: thực hành; Thời gian: 45 phút.

- Điểm kiểm tra kết thúc chuyên đề được chấm theo thang điểm hệ 10 (từ 0 đến 10), bài kiểm tra phải đạt từ 5 điểm trở lên mới đạt yêu cầu.

- Người học tham dự ít nhất 80% thời gian lên lớp lý thuyết, thực hiện đầy đủ các bài thực hành, thực tập và các yêu cầu của chuyên đề, chấp hành đúng các quy định của cơ sở giáo dục thì được tham dự kiểm tra chuyên đề đó.

- Người học được quyền dự kiểm tra kết thúc chuyên đề không quá 3 lần. Nếu đã hết số lần dự kiểm tra kết thúc chuyên đề nhưng điểm chưa đạt yêu cầu

hoặc không đủ điều kiện dự kiểm tra được quy định tại khoản 3, mục này thì phải học lại chuyên đề đó mới được dự kiểm tra.

F. HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CHUYÊN ĐỀ

I. Phạm vi áp dụng chuyên đề

Chuyên đề được sử dụng trong chương trình bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục trẻ em tại nhóm trẻ, lớp mẫu giáo độc lập tự thực

II. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học

1. Đối với nhà giáo

- Giáo viên sử dụng phương pháp giảng dạy tích cực;
- Giáo viên sử dụng các dụng cụ trực quan trong giảng dạy để sinh viên tiếp thu những kiến thức liên quan một cách dễ dàng.
- Phương pháp hướng dẫn thực hành theo trình tự của quy trình hướng dẫn kỹ năng.

2. Đối với người học: Tham dự lớp tích cực (không được vắng quá 20% số tiết, làm bài tập và chuẩn bị bài trước khi đến lớp)

III. Những trọng tâm cần chú ý

- Chuyên đề này xoay quanh các vấn đề về sức khỏe của trẻ, các bệnh thường gặp, các tai nạn và vấn đề đảm bảo an toàn cho trẻ ở trường mầm non.
- Các chương được thiết kế theo từng mục, có trình tự logic và có sự gắn kết giữa lý thuyết với thực hành. Vì thế để học tốt chuyên đề HV cần nắm vững lý thuyết và làm tốt các bài thực hành.

IV. Tài liệu tham khảo

1. Lê Thị Mai Hoa Trần Văn Dần. Giáo trình phòng bệnh và đảm bảo an toàn cho trẻ mầm non. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục; 2008.

2. Lê Thị Mai Hoa Trần Văn Dần. Giáo trình vệ sinh dinh dưỡng. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục; 2008.

HIỆU TRƯỞNG

Lê Trí Khải